

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **J. M.,** zast. JUDr. Irenou Tšponovou, advokátkou, se sídlem Pivovarská 89/1, Přerov, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí,** se sídlem Na Poříčním právu 1/376, Praha 2, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 12. 2015, č. j. MPSV-2015/240482-924, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 21. 6. 2017, č. j. 41 A 4/2016 - 33,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Soudem ustanovené zástupkyni žalobce, JUDr. Ireně Tšponové, advokátce, se sídlem Pivovarská 89/1, Přerov, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 2.600 Kč. Tato částka bude zástupkyni žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

I. Dosavadní průběh řízení

[1] Žalobce dne 4. 5. 2015 požádal Úřad práce České republiky, krajskou pobočku ve Zlíně, kontaktní pracoviště Bystřice pod Hostýnem (dále jen „úřad práce“) o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Úřad práce rozhodnutím ze dne 29. 7. 2015, č. j. 206646/15/KM, žádost o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením zamítl a dále rozhodl, že průkaz osoby se

zdravotním postižením označený symbolem „TP“ se od 1. 5. 2015 žalobci nadále přiznává trvale.

[2] Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, ve kterém namítal, že jeho zdravotní obtíže splňují kritéria těžkého postižení páteře uvedeného v odst. 2 písm. h) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb. Žalovaný rozhodnutím ze dne 17. 12. 2015, č. j. MPSV-2015/240482-924, odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Žalovaný konstatoval, že podle posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí, pracoviště v Brně, ze dne 4. 12. 2015 zdravotní stav žalobce svým funkčním postižením odpovídá nebo je svými funkčními důsledky srovnatelný se zdravotním stavem uvedeným v odst. 1 písm. g) přílohy č. 388/2011 Sb. (postižení páteře s často recidivujícími projevy nervosvalového dráždění a poruchou svalového korzetu nebo se ztuhnutím dvou úseků páteře). Proto žalobci v souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb., o poskytování dávek osobám se zdravotním postižením, náleží průkaz TP.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Brně. Rozporoval správnost závěrů žalovaného a posudkové komise. Krajský soud žalobu zamítl. Krajský soud shledal, že posudek posudkové komise ze dne 4. 12. 2015 byl vypracován v řádném a zákonném složení posudkové komise, jednání posudkové komise byl přítomen i žalobce a posudková komise měla k dispozici veškeré odborné lékařské zprávy o zdravotním stavu žalobce. Žalobce je osobou se středně těžkým funkčním postižením pohyblivosti nebo orientace, ve smyslu § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb., přičemž zásadním zdravotním postižením žalobce je Běchtěrevova choroba, IV. st. clb., HLA B27 pozitivní. Podle přílohy č. 4 bod 1 písm. g) vyhlášky č. 388/2011 Sb. lze za podstatné omezení schopnosti pohyblivosti a orientace na úrovni středně těžkého funkčního postižení pohyblivosti a orientace považovat postižení páteře s často recidivujícími projevy nervosvalového dráždění a poruchou svalového korzetu nebo se ztuhnutím dvou úseků páteře. Právě takovéto zdravotní postižení bylo u žalobce zjištěno, jak vyplývá z posudku ze dne 4. 12. 2015.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností. Zpochybňuje závěr krajského soudu, že posudková komise byla řádně složena. Bechtěrevova choroba je problémem revmatologickým, kdy její diagnostika, léčba a průběžné sledování pacientů patří do oboru revmatologie. Tento dílčí obor potom patří do oboru interny a zaobírá se léčbou onemocnění pohybového aparátu (kostí, svalů a šlach), která mají příčinu v interních nemocech. Žádný revmatolog ani internista však členem posudkové komise nebyl. Nesprávné obsazení komise stěžovatel považuje za důvod nesprávného vyhodnocení svého zdravotního stavu.

[5] Stěžovatel nadále trvá na tom, že jeho zdravotní postižení je nutno podřadit pod odst. 2 písm. h) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., tj. *„postižení páteře provázené těžkými parézami končetin nebo ztuhnutím tří úseků páteře nebo závažné deformity páteře s omezením exkurzí hrudníku*.“ Posudková komise dospěla k závěru, že stěžovatel má omezenu hybnost pouze ve dvou úsecích páteře (v krční a bederní páteři), avšak již v roce 2010 bylo prokázáno, že omezení hybnosti jeho páteře, resp. její ztuhlost, je ve třech úsecích.

Rozhodnutím Městského úřadu Bystřice pod Hostýnem, odboru sociálních věcí, ze dne 28. 1. 2010 byl stěžovateli přiznán II. stupeň mimořádných výhod pro těžce zdravotně postižené občany s platností od 1. 2. 2010 do 31. 12. 2014 (tedy průkaz ZTP). Podle odůvodnění tohoto rozhodnutí byl stěžovatel tehdy rozhodujícím orgánem uznán těžce zdravotně postiženým ve smyslu § 86 odst. 2 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, a přílohy č. 2 odst. 2 písm. f) vyhlášky č. 182/1991 Sb., tj. z důvodu „*onemocnění páteře, stavy po operacích a úrazech páteře se středně těžkými parézami, výraznými svalovými atrofiemi nebo se závažnými deformitami páteře s omezením exkurzí hrudníku, ztuhnutím tří úseků páteře*.“

[6] Jelikož se v průběhu doby zdravotní stav stěžovatele zhoršil ze stupně III. na stupeň IV. Bechtěrevovy choroby, je zcela vyloučeno, aby došlo ke zlepšení zdravotního stavu v tom směru, že ztuhlost páteře ve třech úsecích se zlepší tak, že páteř bude ztuhlá pouze ve dvou úsecích. Takovýto vývoj je z medicínského hlediska zcela vyloučený, neboť ztuhlost páteře je zapříčiněna srůsty, což je seznatelné zejména z RTG snímku. Zda komise tento snímek měla, či neměla k dispozici, není stěžovateli známo, nicméně z vyjmenovaných podkladů se tato skutečnost nepodává.

[7] Žalovaný ve svém vyjádření navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Námitka nesprávného složení posudkové komise není důvodná. Posudková komise byla obsazena v souladu se zákonem. Ze zdravotní dokumentace, ani z vlastního vyšetření posudkového lékaře nebylo shledáno k datu 4. 5. 2015 (podání žádosti) postižení, které se v doplnění kasační stížnosti uvádí (postižení páteře provázené těžkými parézami končetin nebo ztuhnutím tří úseků páteře nebo závažné deformity páteře s omezením exkurzí hrudníku). K námitce, že stěžovatel měl od 1. 2. 2010 do 31. 12. 2014 přiznán průkaz ZTP, žalovaný odkázal na změnu kritérií pro posuzování zdravotního stavu v důsledku změny právní úpravy.

III. Posouzení kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Stěžovatel předně namítal, že posudková komise byla nesprávně obsazena, jelikož její součástí nebyl revmatolog.

[11] Podle § 16b odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, *[p]osudkové komise ministerstva jsou nejméně tříčlenné. Předsedou posudkové komise může být jen lékař. Předseda posudkové komise a tajemník posudkové komise jsou vždy zaměstnanci zařazení k výkonu práce v ministerstvu; tajemník je členem posudkové komise. Dalšími členy posudkové komise jsou odborní lékaři jednotlivých klinických oborů*. Podle odst.

3 téhož ustanovení, „*posudkový lékař, který je předsedou posudkové komise ministerstva, řídí jednání této komise, určuje její konkrétní složení a rozhoduje o zařazení jednotlivých případů na pořad jednání komise*.“ Obsazení posudkové komise lékařem určité odbornosti pro jednotlivá onemocnění nepředepisuje žádný právní předpis (srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014 - 24). Komise však musí být schopna splnit účel svého zřízení, vyplývající z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., tedy „*posoudit zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení*.“

[12] Námitka nesprávného odborného složení posudkové komise může být důvodná pouze z pohledu splnění účelu komise, tedy zda posudek vypracovaný komisí v tomto složení je úplný, přesvědčivý a správný. Složení posudkové komise co do odbornosti obsazených lékařů úzce souvisí s medicínskými závěry o druhu a závažnosti onemocnění posuzovaného a v tomto směru nemá soud potřebné odborné znalosti. Nesprávné odborné složení posudkové komise se může projevit v nepřesvědčivosti či neúplnosti posudku a v tomto směru podléhá hodnocení soudem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 4. 2015, č. j. 6 Ads 166/2014 – 30).

[13] Podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu není soud příslušný posuzovat obsahovou správnost závěrů posudkové komise. K takovému závěru dospěl Nejvyšší správní soud například v rozsudku ze dne 7. 1. 2015, č. j. 3 Ads 114/2014 - 21, kde se zabýval nesouhlasem se závěry posudků posudkové komise a jejich nedostatečností v souvislosti s invalidním důchodem, a uvedl následující: „*Soudu zde nepřísluší posuzovat věcnou správnost lékařských posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudky soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v řízení o invalidním důchodu bývají tyto lékařské posudky důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzují žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudků mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky pak spočívá v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítal, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila.*“ Z uvedeného lze tedy shrnout, že není úkolem správního soudu znovu posuzovat zdravotní stav stěžovatele. Má pouze ověřit, zda posudková komise měla k dispozici dostatek podkladů pro své závěry, zda je její posouzení komplexní a vypořádává se s námitkami a zda je posudek řádně odůvodněný.

[14] V posuzovaném případě byla posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí složena z předsedkyně MUDr. K. H., MUDr. R. H. (odbornost: neurologie) a tajemnice H. P. Posudková komise v posudku ze dne 4. 2. 2015 shledala, že v případě stěžovatele se jedná o muže „*ve věku 60 let, u něhož v popředí dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je Bechtěrevova choroba IV. st. clb., HLA B27 je pozitivní. Dle neurologického nálezu ze dne 11.11.2015 je omezena dynamika celé páteře, difusně do všech směrů s max. RF kde těžce, jinak středně těžce. Thomayer je 40 cm od podložky. Při jednání vyšetření přítomným neurologem, při vyšetření zjištěno, že se krční a hrudní páteř prakticky nerozvíjí, omezení hybnosti v bederní páteři je též omezené, Thomayer při jednání je 55 cm od podložky. Nejedná se však o ztuhnutí v této oblasti. Horší nález při jednání (oproti vyšetření neurologickému i rehabilitačnímu) lze*

vysvětlit ztuhlostí po jízdě autem. Nicméně i tak není prokázáno ztuhnutí všech úseků páteře. Posuzovaný trpí recidivujícím vertebrogenním algickým syndromem, zejména v oblasti C páteře s iritací brachiálně. Není dokladována porucha dolních končetin ve smyslu paretických nebo ztrátových postižení, těžkých poruch nosných kloubů či jiných těžkých poruch. Posuzovaný se pohybuje bez opěrných pomůcek. V přiložené dokumentaci není dokumentované posudkově významné zhoršení zraku a sluchu, ani přítomnost těžké mentální retardace či demence nebo jiného závažného duševního postižení s dopadem na orientační a komunikační schopnosti. Posuzovaný není omezen kardiální či dechovou nedostatečností.“ Kromě zjištění učiněných při prohlídce stěžovatele vycházela posudková komise také ze zdravotní dokumentace stěžovatele a lékařských nálezů přinesených stěžovatelem k jednání.

[15] S ohledem na výše uvedené dospěla posudková komise k závěru, že zdravotní stav odvolatele svým funkčním postižením odpovídá nebo je svými funkčními důsledky srovnatelný se zdravotním stavem uvedeným v odst. 1 písm. g) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., tj. „*postižení páteře s často recidivujícími projevy nervosvalového dráždění a poruchou svalového korzetu nebo se ztuhnutím dvou úseků páteře*“, a proto mu v souladu s § 34 odst. 2 zákona č. 329/2011 Sb. náleží průkaz TP. Zdravotní stav odvolatele tak podle komise neodpovídá zdravotnímu stavu uvedenému v odst. 3 nebo 2 přílohy č. 4 k vyhlášce 388/2011 Sb., ani nejde o zdravotní stav, který by svým funkčním postižením odpovídal nebo svými funkčními důsledky byl srovnatelný se zdravotním stavem uvedeným v odst. 3 nebo 2 citované přílohy.

[16] V posuzovaném případě byla posudková komise složena v souladu s § 16b odst. 1 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Stěžovateli lze přisvědčit, že v komisi nezasedal lékař s odborností revmatologie. Tato skutečnost však sama o sobě nezpochybňuje úplnost, přesvědčivost a správnost dotčeného posudku. V rozsudku ze dne 30. 9. 2015, č. j. 3 Ads 129/2014 - 24, přitom Nejvyšší správní soud shledal, že i v případě, kdy posouzení závisí na odborných vyšetřeních z určitého medicínského oboru, postačí, pokud posudková komise zohlední lékařské zprávy z takových odborných vyšetření. Taková byla situace také v posuzovaném případě, jelikož posudková komise vycházela také z revmatologických nálezů MUDr. J. ze dne 18. 10. 2013 a 30. 3. 2015.

[17] K obsahu posudku Nejvyšší správní soud konstatuje, že závěr o ztuhnutí dvou úseků páteře rozhodný pro zařazení zdravotního stavu stěžovatele pod odst. 1 písm. g) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb. je odůvodněný a vychází rovněž z neurologického posudku MUDr. M. ze dne 11. 11. 2015, který posudkové komisi předložil stěžovatel. Kromě výše uvedených lékařských zpráv vycházela posudková komise také ze zdravotní dokumentace praktického lékaře, urologického nálezu ze dne 11. 1. 2013 a rehabilitačních nálezů ze dne 22. 1. 2013, 28. 4. 2015 a 27. 11. 2015. Nevyplynuly z nich však skutečnosti, které by odůvodňovaly odlišné posouzení zdravotního stavu stěžovatele a stěžovatel ani žádné takové skutečnosti neoznačil.

[18] Pokud stěžovatel poukazoval na rozhodnutí Městského úřadu Bystřice pod Hostýnem, odboru sociálních věcí, ze dne 28. 1. 2010, kterým mu byl přiznán průkaz ZPT, je třeba předně podotknout, že od 1. 1. 2015 byl stěžovatel držitelem průkazu TP. Důvody, ze kterých došlo k této změně, nejsou předmětem tohoto řízení a nevyplývají ani z obsahu správního nebo soudního spisu. V posuzovaném případě stěžovatel usiloval o

změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením z důvodu zhoršení zdravotního stavu oproti stavu zjištěnému k 1. 1. 2015. Tato skutečnost však v řízení nebyla prokázána a v tomto ohledu není podstatné, jaký byl zdravotní stav stěžovatele v době předcházející.

[19] Z obsahu správního ani soudního spisu rovněž nebylo možné ověřit tvrzení stěžovatele, že již v roce 2010 bylo prokázáno, že jeho páteř je ztuhlá ve třech úsecích. Rozhodnutí Městského úřadu Bystřice pod Hostýnem, odboru sociálních věcí, ze dne 28. 1. 2010 sice stěžovateli přiznává II. stupeň mimořádných výhod odpovídající v dotčeném období průkazu ZTP, ale neobsahuje žádné odůvodnění ke konkrétnímu zdravotnímu stavu stěžovatele. Ustanovení přílohy č. 2 odst. 2 písm. f) vyhlášky č. 182/1991 Sb., na která rozhodnutí stran zařazení zdravotního stavu stěžovatele odkazují, přitom neobsahují pouze podmínku ztuhnutí tří úseků páteře, ale i jiná zdravotní postižení odůvodňující toto zařazení.

[20] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené konstatuje, že posudek ze dne 4. 12. 2015 jako podklad rozhodnutí žalovaného odůvodňuje podřazení zjištěného zdravotního stavu stěžovatele pod stav popsaný v odst. 1 písm. g) přílohy č. 4 k vyhlášce č. 388/2011 Sb., kterému odpovídá podle § 34 odst. 2 zákona č. 388/2011 Sb. průkaz TP. Posudková komise vycházela z komplexní zdravotní dokumentace stěžovatele a v řízení nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by její závěry relevantně zpochybňovaly. Předmětný posudek je tedy ve smyslu judikatury citované v tomto rozsudku třeba považovat za přesvědčivý a úplný. Kasační stížnost proto není důvodná.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

[21] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů kasační stížnost podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

[22] Zároveň Nejvyšší správní soud rozhodl o nákladech řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl v řízení úspěch, a právo na náhradu nákladů řízení proto nemá. Procesně úspěšnému žalovanému pak nevznikly v řízení náklady přesahující rámec nákladů jeho běžné úřední činnosti.

[23] Odměna zástupkyně stěžovatele JUDr. Ireny Tšponové, advokátky, která byla stěžovateli k jeho žádosti ustanovena usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2017, č. j. 4 Ads 142/2017 - 66, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. první porada s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 5. 10. 2017, podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Potvrzení o konání konzultace stěžovatele s ustanovenou zástupkyní na č. l. 72 Nejvyšší správní soud nepočítal jako samostatný úkon, nýbrž jako první poradu s klientem ve smyslu § 11 odst. 1 písm. b) advokátního tarifu, jelikož spis neobsahuje samostatný záznam o první poradě, který by svědčil o tom, že se v tomto případě jedná o poradu další ve smyslu § 11 odst. 1 písm. c) advokátního tarifu. Náklady tedy činí částka 2 x 1.000 Kč [§ 7 bod 3, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b) a d) advokátního tarifu ve spojení s § 35 odst. 2 větou druhou s. ř. s.] a částka 2 x 300 Kč jako náhrada hotových výdajů (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), celkem 2.600 Kč. Zástupkyně stěžovatele nedoložila, že by byla plátcem DPH. Zástupkyni stěžovatele tak bude

vyplacena částka ve výši 2.600 Kč z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 8. listopadu 2017

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu